

Ûnderwerp : Subsidieregeling IMF en ontmoetingsplaatzen
Beliedsprogramma : Leefbaarheid
Registraasjenûmer : 01676889
Portefûljehâlder : J. Kramer

**Behanneljend
amtners** N. Blijham-Blanksma

Oanlieding : Eind 2019 loopt de Subsidieregeling Iepen Mienskipfûns Fryslân 2016 af. Uw Staten vroegen ons op 26 sep. 2018 te komen met een voorstel voor een nieuwe IMF-regeling voor de periode 2019-2023. Daarnaast loopt eind 2020 ook de Subsidieregeling plattelân Fryslân (hierna te noemen Dorpshuizenregeling) af. Uw Staten vroegen ons tevens een eenvoudige regeling op te stellen, die ingaat nadat de bestaande regelingen en middelen aflopen.

In onze brief van 29 jan. 2019 hebben wij geconcludeerd dat een combinatie van beide regelingen voordelen heeft.

In ons Bestuursakkoord 2019 – 2023 hebben wij voor beide regelingen middelen gereserveerd. Het gaat om:

- resultaat 27: zoveel mogelijk dorpen en wijken hebben een eigen ontmoetingsplek;
- resultaat 28: er worden minimaal 750 leefbaarheidsprojecten in Fryslân gerealiseerd met steun van het IMF

Tijdens de commissievergadering op 15 mei 2019 heeft gedeputeerde Kramer aangegeven dat, naast de combinatie van IMF en ontmoetingsplekken, de Staten zich ook nog kunnen uitspreken voor twee afzonderlijke regelingen als alternatief scenario. Daarom is scenario 2 als alternatief opgenomen.

**Europeeske
kontekst** : nft

Koarte gearfetting : Aan uw Staten wordt voorgesteld de geïntegreerde Subsidieregeling voor het IMF en ontmoetingsplekken door het College te laten vaststellen (scenario 1). Daarnaast lichten wij het alternatief (scenario 2: twee afzonderlijke regelingen) toe aan de hand van de voor- en nadelen.

Beslútpunten : • te kiezen voor scenario 1 en bijgevoegde begrotingswijziging vast te stellen

Taheakke : bijlage 1: de gecombineerde subsidieregeling IMF en Moetingsplakken (IMF 2020) [t.b.v. scenario 1]
bijlage 2: de Subsidieregeling ontmoetingsplekken Fryslân [t.b.v. scenario 2]
bijlage 3: evaluatie Dorpshuizenregeling: “de effectiviteit van de dorps huizenregeling en de subsidieregeling voor provinciale leefbaarheidsinitiatieven 2014-2017”
bijlage 4: begrotingswijziging

Taljochting : **aanleiding**
Er is een verkenning uitgevoerd om het IMF en de (nieuwe) Dorpshuizenregeling te integreren. De verkenning heeft twee scenario's opgeleverd. Scenario 1 is de integratie van de Dorpshuizenregeling binnen het IMF. Scenario 2 bestaat uit twee aparte regelingen waarbij de Dorpshuizenregeling gedeeltelijk is gebaseerd op de werkwijze van het IMF. Voor beide scenario's geldt dat het onderscheid tussen stad en platteland is losgelaten. Hieronder lichten we beide scenario's toe.

Scenario 1 Dorpshuizenregeling integreren in het IMF

Waarom dit scenario ?

Uit de evaluatie van de Dorpshuizenregeling kwam naar voren dat het regelmatig nodig was om af te wijken van de regeling. Veel initiatieven voldoen wel aan de doelstelling uit de regeling, maar passen niet in de gedetailleerde voorwaarden. Derhalve is er behoefte aan een eenvoudige regeling. Dit was tevens de wens van uw Staten (zie amendement). Door de dorps huizenregeling te combineren met de IMF regeling kunnen we voldoen aan deze eisen/wensen.

Wat verandert er ?

Bij de gecombineerde regeling kunnen aanvragers voor een subsidie voor ontmoetingsplekken integrale aanvragen indienen (voor verbouw, duurzaamheid, inrichting, activiteiten). Omdat het bij ontmoetingsplekken om grotere bedragen gaat is er een extra categorie toegevoegd om een bijdrage aan verbouwen en nieuwbouw mogelijk te maken. Dit gaat om een categorie tussen de € 35.000 en € 75.000. Zowel ontmoetingsplekken als andere initiatieven kunnen aanvragen doen voor deze grote categorie.

De nieuwe regeling werkt hetzelfde als de huidige

Subsidieregeling Iepen Mienskipfûns Fryslân 2016. Aanvragers kunnen worden geholpen door Doarpswurk (voor specifieke kennis bij complexe aanvragen voor MFC) en door de adviseurs op de projectbureaus van Streekwurk. Er worden drie tenders per jaar open gesteld en de adviescommissies in de regio beoordelen de aanvragen (ranking).

Per tender wordt een openstellingsbesluit vastgesteld door GS. In dit besluit worden de budgetten voor de tender bepaald per categorie en per regio. De ontmoetingsplekken worden door deze regeling beter bediend. Mocht eventueel het tegendeel blijken dan kan er snel worden bijgestuurd door uitsluitingen op te nemen (ook regio specifiek). Een andere mogelijkheid is om prioriteit te geven aan bepaalde projecten door bijvoorbeeld het toekennen van extra punten. We verwachten echter dat bijsturing niet nodig is, omdat ontmoetingsplekken bij uitstek projecten zijn die bijdragen aan de leefbaarheid en derhalve hoog scoren op de criteria van de regeling.

De middelen voor dorpshuizen zijn zodanig in kasritme gezet dat er nog budget is tot en met 2020. In het nieuwe Bestuursakkoord is voor de komende collegeperiode voor ontmoetingsplekken in dorpen en wijken een bedrag van € 2 mln. geraamd. Voor het IMF € 12 mln. (voor 750 initiatieven). Indien beide regelingen worden gecombineerd is er een budget van € 14 mln. beschikbaar voor de periode 2019-2023.

Aanvragers voor ontmoetingsplekken kunnen ook voor verbouwing en nieuwbouw aanvragen doen op de gecombineerde regeling.

Deze gecombineerde regeling krijgt drie categorieën:

- klein (tot €10.000,- subsidie);
- midden (€ 10.000,- tot € 35.000,- subsidie);
- groot (€ 35.000,- tot € 75.000,- subsidie).

Een andere verandering is, dat het vrijwilligerstarief is verhoogd naar € 25 per uur.

In lijn met de beleidsbrief Leefbaarheid wordt er niet langer onderscheid gemaakt tussen stadswijk en dorp zoals wel het geval is in de huidige Dorpshuizenregeling. Het maximale subsidiebedrag in de huidige Dorpshuizenregeling is € 200.000,- Het nieuwe maximumbedrag voor ontmoetingsplekken (zowel in de gecombineerde regeling als in de aparte regeling ontmoetingsplekken) is € 75.000. Dit bedrag is gebaseerd op de aangevraagde bedragen voor de Dorpshuizenregeling van de afgelopen vijf jaar. Bijna alle ingediende projecten kunnen vooruit met dit bedrag. Daarnaast is het subsidiepercentage in de huidige Dorpshuizenregeling 25% en in de nieuwe regeling 40%. Desondanks kan het in enkele uitzonderingsgevallen voorkomen dat het subsidiebedrag niet voldoende is. In dat geval wordt dat project separaat aan het College voorgelegd.

Alleen in de categorie groot wordt een gemeentelijke cofinanciering verplicht gesteld. In de huidige Dorpshuizenregeling is een gemeentelijke cofinanciering altijd verplicht en draagt de provincie nooit meer subsidie bij dan de gemeente. Dit is in de nieuwe gecombineerde regeling losgelaten. Hierdoor wordt initiatiefnemers de kans geboden om op een andere manier financiering te vinden, ook wanneer de gemeente financieel minder krachtig is

Consequenties van dit scenario zijn:

- Het integreren van ontmoetingsplekken in het IMF betekent een andere werkwijze dan veelal toegepast bij subsidieregelingen. In plaats van vooraf precies af te kaderen wat gesubsidieerd wordt, kunnen GS flexibel anticiperen op de aanvragen. Wanneer er bijvoorbeeld veel ontmoetingsplaatsen binnenkomen, kan er geschoven worden met het budget. Door goed te monitoren kan gevolgd worden of dit nodig is. Vervolgens kan gekozen worden om via de regeling of openstellingsbesluiten (drie keer per jaar wordt een tender opengesteld) bij te sturen.
- De verwachting is dat er bij een gecombineerde regeling relatief meer aanvragen binnen gaan komen. Dit komt door:
 - door het verbreden van de dorps huizen naar ontmoetingsplekken, zoals gevraagd in het amendement;
 - het loslaten van het onderscheid tussen dorpen en stadswijken uit de huidige Dorpshuizenregeling;
- Ontmoetingsplekken worden nu in concurrentie met andere aanvragen op de IMF criteria beoordeeld. De verwachting is dat ontmoetingsplekken hoog zullen scoren op deze criteria, met name als het gaat om draagvlak. Daarnaast kan ook via de openstellingsbesluiten van de gecombineerde regeling voorrang worden gegeven aan ontmoetingsplaatsen en in de communicatie naar initiatiefnemers en in de verantwoording naar uw Staten specifiek de aandacht gevestigd worden op ontmoetingsplaatsen;
- Er bestaat een risico dat het subsidieplafond eerder bereikt wordt, omdat naast ontmoetingsplekken, ook andere grote aanvragen bij de gecombineerde regeling terecht kunnen.

Zorgen Oordeelvormende Commissie en gemeenten ZO Fryslân

De gemeenten in ZO hebben in een brief aan ons (dd.14 mei 2019) enkele zorgpunten naar voren gebracht. Tijdens de Oordeelvormende Commissie op 15 mei 2019 zijn deze punten besproken:

1. Een mogelijk risico van integratie van het IMF en de Dorpshuizenregeling is, dat ontmoetingsplekken moeten concurreren met andere projecten en dan het onderspit delven.

Dit is niet aannemelijk: kijkend naar de criteria in de regeling is het de verwachting dat ontmoetingsplekken juist wel

gehonoreerd worden en dat hier per saldo juist extra geld naar toe zal gaan. Het gaat hier immers om projecten die in grote mate bijdragen aan de leefbaarheid. Mocht uit de monitoring toch blijken dat aanvragen voor ontmoetingsplekken onvoldoende gehonoreerd worden dan kan GS ervoor kiezen om in het openstellingsbesluit prioriteit te geven aan ontmoetingsplekken t.o.v. andere aanvragen,

2. er is aanvullende expertise nodig in adviesplatforms voor de subsidieaanvragen ontmoetingsplekken.

De adviesplatforms kijken alleen naar de ranking. De benodigde expertise voor begeleiding van de aanvragers is aanwezig bij Doarpswurk en de gemeenten, die allebei in het voortraject zijn betrokken.

Voordelen combiregeling

Er zijn verschillende voordelen die pleiten voor deze variant:

- Aanvragers hebben nu een regeling waar ze één integrale aanvraag kunnen indienen. Op dit moment dienen aanvragers voor ontmoetingsplekken subsidieverzoeken in bij zowel de dorpshuizenregeling (voor verbouwingen) als bij het IMF (voor de inrichting en activiteiten).
- Deze regeling is erg flexibel: er kan geschoven worden tussen IMF-initiatieven en ontmoetingsplekken, zodat er – indien gewenst - meer ontmoetingsplekken kunnen worden gehonoreerd.
- De projecten worden onderling - binnen één regio - afgewogen door de adviescommissie.
- Er kan nu jaarlijks worden gerapporteerd over de ontmoetingsplekken, omdat deze projecten niet meer bij twee aparte regelingen zijn ondergebracht.
- Integratie van ontmoetingsplekken in het IMF komt tegemoet aan wensen van aanvragers zoals blijkt uit het evaluatierapport “De effectiviteit van de dorpshuizenregeling en de subsidieregeling voor provinciale leefbaarheidsinitiatieven 2014 – 2017”.

Scenario 2: twee aparte regelingen: de IMF regeling én een nieuwe regeling voor ontmoetingsplekken.

Dit houdt in dat er – naast het huidige IMF - een aparte regeling voor ontmoetingsplekken komt, die gedeeltelijk op de werkwijze van het IMF gebaseerd wordt. Openstelling van drie tenders/jaar en beoordeling door adviescommissies in de vijf verschillende regio's is niet werkbaar gezien het budget van de afzonderlijke regeling Ontmoetingsplekken. Vanwege de te verwachten subsidiebedragen is maar één tender per jaar voor de gehele provincie mogelijk. Gevolg is dat initiatiefnemers lang moeten wachten. Daarbij zal er één provinciale adviescommissie moeten worden ingesteld. De ranking kan wel worden overgenomen.

De voordelen van dit scenario zijn:

- Er is € 2 mln. beschikbaar voor ontmoetingsplekken.
- De zichtbaarheid van ontmoetingsplekken is geborgd.

De nadelen van dit scenario zijn:

- Het grootste nadeel is dat er maar één keer per jaar een aanvraag voor subsidie kan worden ingediend (één tender/jaar).
- Het is minder duidelijk voor initiatiefnemers in welke regeling zij vallen. Dit betekent meer onduidelijkheid voor initiatiefnemers en - naar verwachting - ook meer werk bij het aanvragen en beoordelen ervan.
- Het budget is niet flexibel.
- Er zal een provincie brede adviescommissie in het leven moeten worden geroepen.
- De vraag van aanvragers (zie: evaluatie) om ontschotting en minder verschillende regelingen (met verschillende voorwaarden), wordt hiermee niet of minder gehonoreerd.
- De werkwijze van het IMF kan slechts deels worden toegepast: alleen de ranking wordt overgenomen, omdat het budget niet toereikend is om over tenders/gebieden te verdelen.
- Een aanvraag kan bij twee regelingen worden ingediend (bijv. voor verbouw en inrichting). Deze aanvraag kan dan niet meer integraal worden beoordeeld.

Kontekst : leefbaarheid

Probleemstelling : De IMF-regeling is de afgelopen collegeperiode van belang geweest voor het ondersteunen van maatschappelijke initiatieven. Het is daarom wenselijk deze regeling te continueren.
De Dorpshuizenregeling wordt in 2019 en 2020 omgebouwd. Er is blijvend behoefte aan een eenvoudige, goed toegankelijke regeling, niet alleen voor ondersteuning van dorpshuizen, maar ook voor MFC's, leegstaande kerken, scholen of andere gebouwen. Niet alleen in dorpen, maar ook in wijken. Bij het verdwijnen van voorzieningen (supermarkt, school), waar voorheen de ontmoeting plaatsvond, is gebleken, dat het voor de leefbaarheid van groot belang is, dat er een ontmoetingsplek is. Dat kan van alles zijn: kroeg, sportkantine of een vrijkomende kerk. Dit vraagt om maatwerk.

Probleemanalyse : Uit de verkenning blijkt dat het meerwaarde heeft om ontmoetingsplekken en het IMF te combineren. In onze brief aan uw Staten van 29 januari 2019 zijn twee scenario's beschreven:

1. integratie van ontmoetingsplekken in het IMF;
2. twee aparte regelingen waarbij voor ontmoetingsplekken slechts deels de werkwijze van het IMF kan worden gehanteerd.

Tijdens de commissievergadering van 15 mei 2019 heeft gedeputeerde Kramer aangegeven dat, naast de integratie van ontmoetingsplekken in het IMF (scenario 1), uw Staten zich ook nog kunnen uitspreken voor twee afzonderlijke regelingen (scenario 2).

Doelstelling / beëage effekten: : Een eenvoudige, toegankelijke regeling voor ondersteuning van zowel maatschappelijke initiatieven als ontmoetingsplekken.

Risiko's : Uw Staten hebben naar aanleiding van onze brief van 29 jan. 2019 in de oordeelvormende commissie van 15 mei jl. zorgen geuit over onder andere de zichtbaarheid van ontmoetingsplekken en de concurrentie met andere IMF-projecten in relatie tot het budget.

Probleemoplossing : Het voorkeursscenario is om ontmoetingsplekken volledig te integreren in het IMF (scenario 1), omdat we verwachten dat hiermee de initiatiefnemers het beste worden bediend. Dit scenario is uitgewerkt in een nieuwe gecombineerde regeling (zie bijlage 1) De bovenstaande risico's kunnen hiermee worden ondervangen (zie Taljochting, onderdeel "Zorgen Oordeelvormende Commissie en gemeenten ZO Fryslân").

Foarkaroplossing/ Yntegrale ôfwaging : Wij komen tot de conclusie dat scenario 1 het beste aansluit op de wensen van de aanvragers, zoals weergegeven in de evaluatie van de dorpshuizenregeling. Voor ontmoetingsplekken betekent dit dat verbouw of nieuwbouw, inrichting, activiteiten en duurzaamheid in één aanvraag opgenomen kunnen worden. Dit maakt het voor de aanvrager simpeler en efficiënter dan de huidige situatie waar bij twee provinciale regelingen een aparte aanvraag (met achteraf een aparte verantwoording) ingediend moet worden. Daarnaast hechten wij aan het voordeel van een integrale afweging door de adviescommissies in de regio's.

De sterke punten van het IMF, zoals uit de Analyse Iepen Mienskipsfüns van Partoer blijkt, sluiten erg goed aan op de wensen van de aanvragers bij de dorpshuizenregeling. Daarnaast is dit scenario in lijn met de beleidsbrief Leefbaarheid waarin de provinciale verantwoordelijkheid voor dorpshuizen/ontmoetingsplekken meer bij de regio gelegd wordt, waarmee de provincie initiatiefnemers de ruimte geeft om zelf invulling te geven aan leefbaarheid.

Het alternatief (twee afzonderlijke regelingen) heeft als nadeel dat de werkwijze van het IMF niet goed is toe te passen op de regeling ontmoetingsplekken. Voor de nieuwe regeling voor ontmoetingsplekken is er:

- slechts één tender per jaar mogelijk (i.p.v. drie);
- geen beoordeling per regio;
- geen beoordeling door de regionale adviescommissies, maar een provinciale commissie.

Ranking is wel mogelijk.

Útfiering : De nieuwe gecombineerde regeling (scenario 1) kent dezelfde werkwijze en kenmerken als de huidige IMF (laagdrempelig, op basis van vertrouwen, ontschot). Aanvragers kunnen in drie categorieën hun projectaanvraag indienen. Dit is afhankelijk van het gevraagde subsidiebedrag:

- kleine maatschappelijke initiatieven (tot € 10.000,- subsidie). In deze categorie kunnen ook nieuwe evenementen een aanvraag indienen. Nieuwe evenementen zijn in de andere categorieën uitgesloten.
- middelgrote maatschappelijke initiatieven (€ 10.000,- tot € 35.000,- subsidie)
- grote maatschappelijke initiatieven (€ 35.000,- tot € 75.000,- subsidie). Een extra verplichting in deze categorie is dat één of meerdere gemeenten co-financieren.

Aanvragers worden bij hun aanvraag begeleid door Doarpswurk en door de adviseurs van Streekwurk. Er worden drie tenders per jaar opengesteld en de adviescommissies in de regio beoordelen de aanvragen (ranking).

Monitoaring/evaluaasje : Er komt een nulmeting om te bepalen welke vragen beantwoord moeten worden om de nieuwe regeling na een jaar te kunnen beoordelen en welke gegevens daarvoor bijgehouden moeten worden, met name voor ontmoetingsplekken. Doordat aanvragers voor ontmoetingsplekken bij één regeling kunnen indienen i.p.v. de huidige situatie (twee regelingen voor verschillende activiteiten) is beter te monitoren welke steun de provincie aan ontmoetingsplekken geeft. Na een jaar wordt de regeling met behulp van deze gegevens geëvalueerd en kunnen wij beslissen om i.o.m. uw Staten de nieuwe regeling te continueren of terug te gaan naar de oude situatie. Tot die tijd stellen wij de dorpshuizenregeling niet open. Wij zullen u jaarlijks informeren over voortgang en doelbereik.

Stjoering : De nieuwe gecombineerde regeling werkt hetzelfde als de huidige Subsidieregeling Iepen Mienskipfûns Fryslân 2016. Per tender wordt een openstellingsbesluit vastgesteld door GS. Hierin worden de budgetten voor de tender bepaald per categorie en per regio. Daarnaast kunnen uitsluitingen voor de regeling worden opgenomen (ook regio specifiek), maar kan ook prioriteit gegeven worden aan bepaalde projecten door bijvoorbeeld het toekennen van extra punten. Om de middelen optimaal te benutten kan er desgewenst geschoven worden tussen categorieën en regio's. Dit maakt het mogelijk de middelen optimaal te benutten en om snel bij te sturen wanneer blijkt dat ontmoetingsplekken onvoldoende gehonoreerd worden binnen de regeling.

Ferfolchproseduere : Na de besluitvorming worden de voorbereidingen om de regeling te operationaliseren opgestart:

- De website, aanvraagformulieren, publicatie in het provinciaal blad e.d. worden gereed gemaakt;
- Er wordt een communicatiestrategie opgesteld om gemeenten, bewoners en betrokken partijen te informeren over de nieuwe regeling;

Oare punten : nft

Ljouwert,
Deputearre Steaten fan Fryslân,

drs. A.A.M. Brok, foarsitter

R.E. Bouius – Riemersma, MBA MCM, sekretaris

UTSTEL

Underwerp : **Regeling IMF en ontmoetingsplaatsen**

Provinsjale Steaten fan Fryslân

Nei it lêzen fan it útstel fan Deputearre Steaten fan Fryslân fan 24 september, nr. 01685804 oangeande ...

Mei it each op: het aflopen van de Subsidieregeling Iepen Mienskipfûns 2016 (eind 2019) en het afbouwen van de Dorpshuizenregeling in 2019 en 2020.

Oerwagende dat : Scenario 1:
er naar verwachting blijvend behoefte is aan een eenvoudige, goed toegankelijke regeling voor ondersteuning van zowel maatschappelijke initiatieven als ontmoetingsplekken (MFC's, leegstaande kerken, scholen of andere gebouwen in dorpen, maar ook in wijken).

Beslute :
• te kiezen voor scenario 1 en bijgevoegde begrotingswijziging vast te stellen.

Sa fêststeld troch Provinsjale Steaten fan Fryslân yn harren iepenbiere gearkomste fan,

drs. A.A.M. Brok, foarsitter

A.G. Rosier, griffier